

వస్తాం. కాస్తా, కూస్తా. ఎవరికన్నా దొరికితే తెచ్చిస్తా రేమో? పోనీ నేను బయటకు వెళ్ళి వెదికితే?

బయలుదేరపోతుంటే ఎవరో సార్ అని పిల్చారు. టైట్ వేశాను. ఇండాకటి ఆటో డ్రైవర్. "మీ పర్సు ఆటోలో వదిలించిందండీ, ఇద్దామువి తీసుకోవచ్చాను" అతను దేవుడిలా కప్పించాడు. పర్సు గబుక్కున తీసుకుని డబ్బు లెక్కపెట్టాను. ఇరవై రెండు వందలు. అక్షరాలా ఇరవై రెండు వందలు. అమ్మయ్య, జీవకళ వెనక్కి వచ్చేసింది. వెంటనే నేను మామూలు మనిషి నయ్యాను. వాస్తవం గుర్తుకొచ్చింది. ఇంతకు ముందు పర్సు దొరికితే తను చేసిన పని ఏమిటి? కేవలం అయిదు వందలకే కక్కుర్తి పడ్డాడు. మరి ఇతను? ఆస్ట్రాల్ ఆటో డ్రైవర్! ఎంత ఉన్నతంగా కప్పిస్తున్నాడు. మనస్సు ఒప్పకోవడం లేదు. అతన్ని కిందకి దించేయాలి. చాలా మామూలుగా పర్సులోంచి ఓ రెండు వందలు తీసి అతని చేతిలో పెడుతూ "ఇదిగోనీ బహుమతి, ఆఫ్కోర్స్ మువ్వ ఇంత ఆశించివుండ ననుకో, నా సంతోషాన్ని ప్రకటించడం కోసం..." అతన్ని ఓ మెట్టు దించడానికి నేను ఓ మెట్టు ఎక్కడానికి చాలా తూచి తూచి మాట్లాడాను. అతను దెబ్బతిన్నట్టు మొహం పెట్టాడు. "నేను మీరేదో బహుమతి ఇస్తారని ఆ డబ్బు వాపసు చేయలేదు. అది మీకు సంబంధించి వది. మీకు చెందాల్సింది. అందుకే తెచ్చిచ్చాను. నాకు డబ్బే కావాలనుకుంటే ఆ మొత్తం నా సొంతమయ్యేది" అతను గిర్రున వెనుతిరిగి వెళ్ళిపోయాడు. నాకేం వెయ్యూలో అర్థం కాలేదు. నా ఓటమిని ఒప్పకోదల్చు పున్నాను. "ఒక్క క్షణం ఆగు. నీ నిజాయితీ వాకు వచ్చింది. సామాన్యంగా చదువు మనిషిలో సంస్కారాన్ని తీసుకోస్తుంది. అటువంటిది మువ్వ చదువుకో కున్నా..." అతను నా మాటలను మధ్యలోనే ఆపు

చేశాడు. "నేను పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ చేశాను" నేను నిర్ధారణపొయాను. "ఇంత చదువుకుని ఆటో డ్రైవర్ గా పని చేస్తున్నావా?" అతనేమీ మాట్లాడలేదు. చిన్నగా నవ్వు ఊరుకున్నాడు. నేను కావాలనుకుంటే మా కంపెనీలో అతనికి ఏదో ఒక ఉద్యోగం ఇప్పించగలను. ఒక్క క్షణం ఆలోచించి చెప్పాను "రేపు ఒకసారి మా ఆఫీస్ కి రా. నీకు ఇంతకన్నా మంచి ఉద్యోగం ఇప్పిస్తాను" అతను ఆనందంతో తబ్బిబ్బు అవుతాడనుకున్నాను. చాలా మామూలుగా వున్నాడు. "థాంక్యూ సార్! నేను అదే కావాలనుకుంటే రెండు సంవత్సరాల క్రితమే మంచి ఉద్యోగం మా వాళ్ళుగారి సిఫార్సుతో సంపాదించే నాడివి. కానీ నీతినీ, నిజాయితీనీ నా ముఖం కోసం పణంగా పెట్టాలని నేను అనుకోవడం లేదు."

"కానీ దాని కారణంగా మీరు జీవితాంతం కష్టాల్ని, నష్టాల్ని భరించాల్సి వస్తుందిగా." చిన్నగా నవ్వు చెప్పాడు "నేనెప్పుడూ నా నీతినీ, నిజాయితీనీ వ్యాపారంలో పెట్టుబడిగా భావించలేదు, నష్టాల్ని గూర్చి ఆలోచించడానికి. నేను నిజాయితీగా వుండడం నిజాయితీ కోసమే. దాని కారణంగా నేను ముఖాన్ని కోల్పోవచ్చునేమో కానీ, సంతృప్తిని సంపాదించుకున్నాను. మీ డబ్బు నాకు దొరికింది. దాన్ని నేను ఇర్లు పెడితే, ఈ వెలంతా ముఖంగా జీవించేవాడివి. కానీ దాని కారణంగా నేను సంతృప్తిని పొందగలవా? ప్రతిక్షణం వేరస్తుడిలా ఫీల్ అవుతూ, నేను హాయిగా వున్నానని నా మనస్సుని నేను మధ్యపుచ్చగలవా?" అతని మాటలు నా మనస్సుని మాటిగా తాకాయి. పర్సు తీసి ఈ సారి అడ్రస్ జాగ్రత్తగా చూశాను. బయటకు వస్తూ, అతనితో చెప్పాను. "మనం ఈ అడ్రస్ కి వెళ్ళాలి."

లోకువ

"చీ! చీ!! ఇదేం డ్రాఫ్ట్ య్యూ! ఇంట్లో చందాలంగా వుంది. అవలు ఎన్నేళ్ళ వర్సేనుంది నీకు! ఇన్నేళ్ళయినా ఇంకా డ్రాఫ్టు రాయడం తెలిదటయ్యూ నీకు? వరిచేసి ఫుటన్ వెయ్యి" అంటూ విసిరికొట్టాడు ఆఫీసర్ అస్థావారి. మొహం మార్చుకుని వదిలించున సైలును తీసుకొని దూలోంచి బయటకు వచ్చి నీట్ల కూలబడ్డాడు క్లర్కు గోపాల్ లాన్.

ఎన్నిసార్లు వదిలించా తను రాసిన డ్రాఫ్టులో ఏ తప్పు కనబడడం లేదు. "ఆఫీసర్ కదా, మేమంతా ఏవో పురుగుల్లా కనబడతాం అనుకుంటూ. ఇన్న మొచ్చినట్టు వాగుతాడు. తన ఇ.ఎల్. అంత లేదు నాడి వర్సేను. హా. పోనీ తన్ను ఎక్కడో చెప్పొచ్చుగా. అవలు నాడికి తెలిస్తే కదా. తనకు చెప్పడానికి" కవీగా తిట్టుకున్నాడు. ఎవర్నయినా కొట్టాలనీ, బాగా తిట్టాలనీ వుంది తనకు. మధన వదిలించుకొని గోపాల్ లాన్. లంచ్ టైంకు ఇంటికి వెళ్ళాడు. బాదిగాడు వీరియన్ గా వున్న తండ్రి ఫేస్ మాసి సాయం తం తను వెళ్ళాల్సిన చిరంజీవి సినిమాకు

డబ్బులు ఎలా అడగాలో సంకయంలో పడ్డాడు. రాధ తండ్రి, కొడుకులకు భోజనాలు వడ్డించింది. "చీ! చీ!! ఇదేం కూర? ఇదవలు కూరేనా? ఇన్నేళ్ళు వచ్చినయ్యి. ఇంతవరకు కూర వండడం చేతగాదు చీ! చీ!!" అంటూ గుత్తి సంకాయ కూరను ప్లేటులో నహ గిరవాలు వేసేశాడు.

రాధకు మందుకొచ్చింది. అయినా ఏమీ అన్నేదు. మౌనంగా ఆ కూర ప్లేటుమగ ఆ ప్లేట్ మాక్స్ కీ వేసింది. "వామ్మయ్య ఇన్నాడు మనస్సు ఎంతో తేలికగా వుంది తనకు" గట్టిగా ఊపిరి వీల్చి వదిలాడు రిలాక్స్ గా వుంది. ఆఫీసర్ అస్థావారి మీద కపి తీర్చుకున్నాననిపించింది గోపాల్ లాన్ కు.

ఆఫీసుకు బయలుదేరుతుండగా, అప్పుడు విని పించింది "వెధవా, వెధవన్నర వెధవా" ధారాళంగా తిట్లు, దెబ్బలు, బాదిగాడి వీడుపు విస్తేక గోపాల్ లాన్ గణగణా బయటకు వడిచాడు.

—ఎం.సి.పావ్. పూర్ణచంద్రారావు

29-12-89 ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య పరిషత్